

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola T. G. Masaryka Horní Bečva, okres Vsetín

756 57 Horní Bečva 544

Identifikátor školy: 600 150 038

Termín konání orientační inspekce: 21. – 26. květen 2003

Čj.:	155 164/03-5138
Signatura:	oo4cw120

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY ZAŘÍZENÍ

Základní škola T. G. Masaryka Horní Bečva, okres Vsetín je úplnou základní školou. Byla zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jako příspěvková organizace s účinností od 1. září 2000. Jejím zřizovatelem je obec Horní Bečva. Na základě posledního rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola sdružuje od 1. ledna 2003 mateřskou školu (kapacita 44 dětí), základní školu (kapacita 430 žáků), školní družinu (kapacita 60 žáků), školní klub (kapacita 65 žáků), školní jídelny mateřské (kapacita 90 jídel) a základní (kapacita 420 jídel) školy. Naplněnost respektuje stanovené kapacity všech součástí.

Žáci základní školy se vyučují podle vzdělávacího programu Základní škola. Vzhledem ke své historické tradici (škola založena v roce 1930) a nedávné rekonstrukci a dostavbě zaujímá škola významné postavení v regionální vzdělávací nabídce (spádová škola pro oblast Horní a Prostřední Bečvy a pro obec Bílá).

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy na druhém stupni základní školy v předmětech český jazyk, dějepis, matematika a zeměpis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy na druhém stupni základní školy v předmětech český jazyk, dějepis, matematika a zeměpis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na druhém stupni základní školy v předmětech český jazyk, dějepis, matematika a zeměpis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Všichni vyučující českého jazyka, matematiky, učitelka dějepisu i učitelka zeměpisu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Při sestavování úvazků jednotlivých učitelů vychází vedení školy z personálních podmínek pedagogického sboru, snaží se respektovat odborné i pedagogické zkušenosti učitelů.

Učitelka vykonávající funkci výchovné poradkyně absolvovala předepsané funkční studium.

Vedení školy tvoří ředitel, zástupce ředitele, pedagogický pracovník pověřený řízením mateřské školy a samostatný účetní referent. Poradními orgány vedení školy jsou pedagogická rada, předmětové komise českého jazyka, matematiky, cizích jazyků a metodická sekce pro první stupeň. Dějepis a zeměpis nejsou zařazeny do žádných předmětových komisí, kvalitu výuky a všechny další související aktivity garantuje vždy jedna učitelka předmětu. Předmětové komise se zabývají především vypracováním tematických plánů učiva, návrhy na materiální vybavení kabinetů a učeben, organizací soutěží a předmětových olympiád a zajištění přípravy žáků k přijímacím zkouškám na střední školy. Menší pozornost je v předmětové komisi matematiky věnována průběžné kontrole plnění osnov, koordinaci učiva, přípravě kontrolních

písemných prací v souběžných ročnících a využívání didaktické techniky v hodinách. Rada školy není zřízena.

Provoz školy je vhodně uzpůsoben naplňování výchovně vzdělávacích cílů sledovaných předmětů. Začínajícím učitelům je věnována pozornost – v současnosti je stanovena zkušená uvádějící učitelka pro začínající učitelku českého jazyka.

Kontrolní a hospitační činnost je sice písemně rozdělena mezi členy vedení školy, v praxi však systematicky probíhají pouze kontroly zaměřené na vedení povinné dokumentace a provoz školy. Ve sledovaném období školního roku 2002/2003 nebyla hospitační činnost ředitelem školy a jeho zástupcem prováděna, proto nemohla probíhat jak analýza zjištěných skutečností z kontroly vlastní výuky, tak nemohla být vytvořena kvalitní zpětná vazba k dalšímu krátkodobému či koncepčnímu plánování.

Zejména základní práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců, opatření při nedodržení vymezených povinností, kritéria hodnocení a klasifikace žáků a další specifická ustanovení přehledně popisuje školní řád. Informovanost pracovníků školy je zajišťována prostřednictvím nástěnek ve sborovně školy, konáním pravidelných měsíčních pracovních porad a každodenním osobním kontaktem na pracovišti. Rodiče žáků získávají informace o stavu výchovy a vzdělávání svých dětí v žákovských knížkách, na pravidelných třídních schůzkách, dále využívají pevně stanovených konzultačních hodin pedagogů, v odůvodněných případech jsou rodiče žáků informováni korespondenční formou. Veřejnost je o dění ve škole informována prostřednictvím vývěsky obecního úřadu a článků v regionálním tisku.

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je věnována dostatečná pozornost.

Personální podmínky výuky českého jazyka, dějepisu, matematiky a zeměpisu na druhém stupni základní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzhledem k tomu, že v současnosti se odborná učebna českého jazyka buduje a nebyla v době inspekce ještě zprovozněna, probíhala veškerá sledovaná výuka českého jazyka a dějepisu v účelně vybavených a vkusně vyzdobených kmenových učebnách. Vždy jedna učebna na poschodí je vybavena moderní audiovizuální technikou nebo mají vyučující k dispozici přenosnou audiovizuální techniku. Pro výuku českého jazyka a dějepisu jsou kabinety, žákovská knihovna a nově budovaná odborná učebna českého jazyka vybaveny množstvím odborné a naučné literatury, beletrie, slovníků, encyklopedií, jazykových příruček, názorných transparentů, obrazového materiálu a dějepisných map. Žáci používají vhodné mluvnické učebnice, čítanky a pro výuku dějepisu učebnice dvou ucelených řad.

Matematika je rovněž vyučována v kmenových třídách, jejich podnětnost z hlediska potřeb výuky matematiky však není dostačující. Pro výuku zeměpisu je nově zřízena zeměpisná pracovna, ale zatím není po materiálně technické stránce dokončena.

Kabinet matematiky je přehledně uspořádán, obsahuje obvyklé, starší učební pomůcky. Kabinet zeměpisu je dostatečně vybaven mapami, glóbusy demonstračními i žákovskými, encyklopediemi, zeměpisnou literaturou a postupně je doplňován videokazetami.

Všichni žáci mají školou zapůjčené učebnice. V matematice používají žáci ucelenou řadu již starších učebnic, proto škola zakoupila pro příští školní rok novou, aktualizovanou řadu. Pro výuku zeměpisu mají žáci k dispozici nové atlasy světa, žáci jsou vzděláváni z platných učebnic.

Vyučující mají možnost buď osobně, nebo prostřednictvím předmětových komisí vznášet návrhy na další materiální vybavení učeben a kabinetů. Finanční prostředky na materiální a technické vybavení jsou ve sledovaných předmětech vynaloženy efektivně.

Materiálně-technické podmínky výuky českého jazyka, dějepisu, matematiky a zeměpisu na druhém stupni základní školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY NA DRUHÉM STUPNI ZÁKLADNÍ ŠKOLY V ČESKÉM JAZYCE, DĚJEPISU, MATEMATICE A ZEMĚPISU

Realizace vzdělávacích programů

Výuka sledovaných předmětů na druhém stupni základní školy je ve školním roce 2002/2003 realizována v souladu se schváleným učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola.

Výuka českého jazyka a matematiky je na druhém stupni základní školy ve školním roce 2002/2003 uskutečňována v souladu se schválenými učebními osnovami vzdělávacího programu Základní škola, ve výuce dějepisu a zeměpisu hrozí reálné nebezpečí nesplnění učební osnovy – v dějepisu neprobrání tematického celku Československo a svět ve 2. polovině 20. století, v zeměpisu neprobrání větší části tematického celku Evropa.

Kontrola třídních knih za školní rok 2001/2002 prokázala nesplnění učební osnovy ve výuce dějepisu – nebylo odučeno učivo tematického celku Československo a svět ve 2. polovině 20. století a dále nesplnění učební osnovy matematiky v 7. ročníku - v VII.A třídě nebylo probráno učivo Hranoly, dále v 8. ročníku, kde nebyl vyučován tematický celek Statistika a v 9. ročníku, kde nebyl vyučován tematický celek Základy statistiky. Tato kontrola rovněž prokázala nesplnění učební osnovy v zeměpise. V 7. ročníku nebyly vyučovány tematické celky Rusko, Jižní Evropa, Severní Evropa, Východní Evropa a Jihovýchodní Evropa. V 9. ročníku nebyla probrána závěrečná část učiva o místním regionu Můj domov. Výuka dějepisu, matematiky a zeměpisu nebyla ve školním roce 2001/2002 v souladu v učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace kromě některých příliš obecných zápisů v třídních knihách zachycuje průkazně ve školním roce 2002/2003 ve sledovaných předmětech průběh vzdělávání a výchovy. Způsob kontroly učebních plánů je účinný. Způsob kontroly plnění učebních osnov není účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na druhém stupni a v dějepisu

Skutečnost, že výuku zajišťovaly odborně i pedagogicky způsobilé učitelky se ve větší míře projevila v obsahové a faktografické náplni sledovaných hodin, méně již ve volbě motivačních a aktivizujících metod a forem práce se žáky.

Kromě jedné vyučovací hodiny, ve které dokázala vyučující žáky zaujmout na začátku i v průběhu výuky vhodně volenými problémovými otázkami, zařazením soutěžních prvků do výuky, využíváním žákovských znalostí a zkušeností a aktualizací učiva, ve všech ostatních sledovaných hodinách byla vstupní a průběžná motivace pozorována pouze sporadicky.

Prověřování znalostí žáků mělo průběžný charakter a většinou probíhalo ústní formou. Hodnocení žákovských výkonů bylo transparentní a objektivní. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení nebylo využito. Většina vyučujících dokázala vytvořit příjemnou pracovní atmosféru, pracovní tempo a nároky na žáky kladené odpovídaly složení třídních kolektivů. Ve

dvou sledovaných hodinách byl výrazněji uplatněn individuální přístup k žákům. Kázeň žáků byla na velmi dobré úrovni.

Nejčastěji používanými a ve většině sledovaných hodin jedinými výukovými metodami byly frontální opakování, frontální slovní výklad učitelky a řízený rozhovor se žáky, frontální zápis (často diktovaný) a frontální shrnutí učiva. Struktura některých hodin se šablonovitě opakovala, což vedlo k tomu, že se mnohdy žáci stávali pouze pasivními příjemci informací. Ve dvou vyučovacích hodinách byl dán žákům větší prostor pro samostatné aktivní učení a tvořivost. Didaktická technika nebyla v žádné ze sledovaných hodin využita. Názornost výuky podporovaly transparenty, ukázky z odborné a naučné literatury a obrazový materiál.

Pro vyjádření vlastních názorů žáků, dotazů a připomínek byl ve většině sledovaných hodin vytvořen dostatečný prostor.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na druhém stupni a v dějepisu jsou hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na druhém stupni a v zeměpisu

Výuka matematiky i zeměpisu byla sledována u všech učitelů v 6. - 9. ročníku. Učitelé mají zpracovány tematické plány učiva, které vycházejí z osnov. Sledované hodiny byly připraveny, nové učivo průběžně navazovalo na předchozí. Kvalita přípravy, zejména promyšlenost a provázanost jednotlivých kroků a postupů stejně jako materiální podpora výuky názornými pomůckami měly rozdílnou úroveň.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala stanoveným cílům. Organizace sledované výuky vycházela z klasického pojetí s převažujícími frontálními metodami práce, její kvalita byla ovlivněna tvořivostí vyučujících i jejich pedagogickými zkušenostmi. Učivo bylo podáváno odborně správně, ale ve využití moderních, pestrých metod a forem práce byly sledovány značné rezervy.

V zeměpisu bylo učivo vhodně aktualizováno současnými událostmi se snahou učitelky o dialog s využitím znalostí a vědomostí žáků z výuky i z reálného života. Žáci byli vedeni k dovednosti pohotové orientace na mapách, ale probírané učivo nebylo vždy podpořeno vhodnými materiálními zdroji - obrazy, encyklopediemi, videem, atd.

V matematice bylo učivo předkládáno srozumitelně, logicky uspořádaně. Prostor pro uplatnění znalostí a životních zkušeností žáků, promyšlení alternativních postupů a vyvozování souvislostí nebyl vždy všemi učiteli dostatečně akcentován. Rozsah zařazované samostatné práce byl celkově malý. Zadávané úkoly nebyly diferencovány v obtížnosti vzhledem k rozdílným schopnostem žáků. V hodině 6. ročníku byly vhodně a nápaditě zařazeny činnosti, které žáky aktivizovaly, v ostatních sledovaných hodinách, v důsledku zvoleného způsobu výuky, pracovali žáci s menším zaujetím a menší efektivitou. Verbální i neverbální komunikace učitelů měla dobrou úroveň, vyjadřovací dovednosti žáků většinou nebyly rozvíjeny potřebným způsobem.

Úvodní motivaci učitelé většinou opomíjeli, průběžná motivace využívala různé informační zdroje - referáty, orientaci na mapách, zařazování soutěživých prvků, byla oceňována i snaha a správné výpočty. Výchovné aspekty nebyly cíleně uplatňovány všemi vyučujícími. Frekvence hodnocení známkou (dle kontroly žákovských knížek) je vyhovující. Celková atmosféra ve třídách pozitivně ovlivňovala vzdělávací proces.

Tempo výuky vyhovovalo spíše pomalejším žákům. Osobnost jednotlivých učitelů ovlivňovala i úroveň chování žáků.

Pro zvýšení efektivity výuky byly používány předtištěné materiály a texty, učebnice, rýsovací potřeby, kalkulátory, modely geometrických těles, zeměpisné atlasy, mapy. Ve sledovaných hodinách nebyla využita didaktická technika, ani výukové programy na PC.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaném bloku přírodovědných předmětů - v matematice na druhém stupni a v zeměpisu byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Kromě zapojování žáků do předmětových soutěží a olympiád od školní po okresní úroveň škola v uplynulém období školního roku 2002/2003 vyhodnocování výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech prostřednictvím vlastních nebo externích evaluačních nástrojů neprováděla.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v českém jazyce a matematice na druhém stupni, dějepisu a zeměpisu hodnoceny jako průměrné. Sledovaná výuka je realizována v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Výuka českého jazyka a matematiky na druhém stupni probíhá v souladu s učební osnovou zvoleného vzdělávacího programu, ve výuce dějepisu a zeměpisu hrozí reálné nebezpečí nedodržení učební osnovy zvoleného vzdělávacího programu.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Aktuální rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu s platnou zřizovací listinou školy.

Souběžně s orientační inspekcí byla realizována tematická inspekce „Sledování a hodnocení průběhu vzdělávání cizinců na území ČR“. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy T. G. Masaryka, Horní Bečva, okres Vsetín s účinností od 1. 7. 2000, bez čj
2. Zřizovací listina Základní školy T. G. Masaryka Horní Bečva, okres Vsetín s účinností od 1. 1. 2003, bez čj.
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 3171/2000 ze dne 22. 11. 2000, s účinností od 1.9. 2000
4. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 620/03 21, ze dne 11. 3. 2003, s účinností od 1. 1. 2003
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002 ze dne 29. 8. 2002
6. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2002/2003
7. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2002/2003
8. Zápisy z jednání předmětových komisí českého jazyka a matematiky ve školním roce 2002/2003
9. Třídní knihy 6. – 9. ročníků za školní rok 2001/2002

10. Třídni knihy 6. – 9. ročníků platné ve školním roce 2002/2003
11. Třídni výkazy a katalogové listy žáků 6. – 9. ročníků platné ve školním roce 2002/2003
12. Plán práce předmětové komise českého jazyka pro školní rok 2002/2003
13. Tematické plány sledovaných předmětů platné ve školním roce 2002/2003
14. Organizační schéma ZŠ Horní Bečva platné ve školním roce 2002/2003
15. Organizace školního roku 2002/2003
16. Hospitační činnost – rozdělení předmětů pro školní rok 2002/2003
17. Zápisy z kontrol povinné dokumentace ve školním roce 2002/2003
18. Plán práce školy pro školní rok 2002/2003
19. Měsíční plány akcí ve školním roce 2002/2003
20. Řád školy ze dne 2. 9. 2002
21. Pracovní náplně pedagogických a správních zaměstnanců platné ve školním roce 2002/2003
22. Protokoly o komisionálních zkouškách za školní rok 2001/2002
23. Písemné a slohové práce z českého jazyka za školní rok 2002/2003
24. Kontrolní písemné práce z matematiky ve školním roce 2002/2003
25. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogů vyučujících na druhém stupni základní školy ve školním roce 2002/2003 český jazyk, matematiku, dějepis a zeměpis

ZÁVĚR

Odborná a pedagogická způsobilost všech pedagogů sledovaných předmětů se více než ve vhodné volbě a střídání metod a forem práce podporujících motivaci a aktivní učení žáků projevila v obsahové a faktografické stránce výuky a ve snaze co nejvíce informací předat žákům.

Organizační struktura školy a informační mechanismy odpovídají typu a velikosti školy. Při vedení zaměstnanců a následně při plnění zvoleného vzdělávacího programu se zřetelně promítají rezervy v kontrolní činnosti vedení školy, a to zejména absence hospitační činnosti ředitele a jeho zástupce. Personální a materiálně-technické podmínky umožňují ve sledovaných předmětech plnit výukové a výchovné cíle zvolených vzdělávacích programů. Nejvýraznější změnou od poslední inspekce je rekonstrukce staršího a dokončení moderní přístavby nového školního pavilonu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Vlastislav Kožela	Vlastislav Kožela v. r.
Členka týmu	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová v. r.

Ve Zlíně dne 11. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. června 2003

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Jan Děcký	Mgr. Jan Děcký v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Zlínského kraje, Odbor školství, mládeže a sportu, Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	2003-07-01	217/03
Zřizovatel: Obec Horní Bečva, 756 57 Horní Bečva 550	2003-07-01	218/03
Rada školy	Není zřízena.	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.